

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 2 frt 60 kr.
Félévre 1 „ 30 „
Negyedévre 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Szilágyi Sándor.

A magyar közéletnek és tudományosságnak ismét halottja volt a mult héten. Szilágyi Sándor, a híres történetíró és a m. kir. egyetemi könyvtár igazgatója halt meg e hó 11-én 72 éves korában Budapesten. Az elhunyt egyike volt a magyar tudományos irodalom legkiválóbb és legbuzgóbb munkásainak, a kinek művei egy egész nagy könyvtárt tesznek ki. A mellett azonban, hogy a magyar tudományosság fejlesztésének élt, időt tudott szakítani arra is, hogy a közélet vezető elemeivel érintkezzen, eszméket cseréljen. Az öreg urat minden körben szerették és tisztelték és sok nagy emberünkhöz füzte őt szoros baráti kötelék.

Az elhunyt életrajzi adatai a következők:

Szilágyi Sándor történetíró, Szilágyi Ferencz történetíró fia, született 1827 augusztus 30-án Kolozsváron; 1846-ban az erdélyi országos igazgató tanácsnál kezdte meg közpályáját. A szabadságharcz alatt hirlapíró s a fegyverletétel után „A magyar forradalom napjai“, „A magyar forradalom férfiai“, „Görgei és fegyverletétele“, „A magyar nők forradalmi életéből“ és „Magyar emléklapok“ című munkáival tette nevét ismertté. A „Pesti röpivek“ szerkesztése miatt a cenzurával ismételt összeközösbe jöven, megvált a hirlapírodalomtól s Kecskeméten, majd Nagy-Körösön tanárkodott. Történelmi tanulmányaiért, melyek a Budapesti Szemlében jelentek meg, az Akadémia már 1858-ban levelező tagjává választotta. 1861—72-

ben Szilágyi Áronnal együtt szerkesztette a Török-magyar okmánytár 9 kötetét; 1866-ban jelent meg 2 kötetes nagy munkája: „Erdélyország története“, mit „Vértanuk a magyar történetből“ (1867), „Báthory Gábor fejedelem“ (1867), „Zrinyi Péter és ligája“ (1867), „Rákóczy és Pázmány“ (1870) követték. 1867-ben titkár lett a közoktatásügyi miniszteriumban, 1872-ben a mellett tanár a Ludovika Akadémiában, 1878 óta a budapesti egyetemi könyvtár igazgatója. Az Akadémiának 1874 óta rendes tagja.

Szilágyi Sándor számos becses történelmi munkával gazdagította hazai irodalmunkat, tagja volt minden tudományos társulatnak, a Történelmi Társulathoz pedig főtitkára és éltető lelke volt. Tudományos mozgalmainkban a legujabb időkig élénk részt vett s mindenki csodálta szellemi frissességét és testi rugékonyságát.

A testi gyöngeség alig pár héttel ezelőtt vett erőt az ősz tudóson, mikor szélhűdés érte. Szilágyi Sándor lelkes jó hazafi volt, a ki egész életét a magyar hazának és tudományosságnak szentelte, melyet nagy veszteség

ért Szilágyi elhunytával. a ki igazi régi táblabíró volt, s eredményekben és eseményekben gazdag életpálya után úgy szállt sirjába, hogy magyar hazájának őszinte fájdalmát és részvétét kelté fel. Temetése a mult vasárnap délután volt s Szász Károly református püspök, az elhunyt egyik régi és legjobb barátja adta meg neki a végtisztességet.

Szilágyi Sándor.

Lesze-e béke?

Baj volt, megakadt a kormány kereke. Bánffy vasutra ült s Bécsbe szaladt. Ott megkapta az utasításokat. Visszajött és tárgyalást indított meg az ellenzékkel. Megkérdezte tőlük, mit kívánnak, mik azok a feltételek, a melyek fejében megkötik a békét? Az ellenzék írásban adta be a kormánynak a békefeltételeket. Bánffy ezekre sem azt nem mondta, hogy igen, sem azt, hogy nem. Hanem szaladt megint Bécsbe.

Önérzetes államférfiu, ha válságba kerül, komoly megfontolás után tervet csinál arra, hogyan lehet saját politikai elveinek feláldozása nélkül tisztázni a helyzetet. Aztán a korona elé járul és azt mondja: „Felséges királyom, a kormányzásom eddig rosszul ütött ki. De van még egy utolsó kísérletem, a melylyel azt hiszem, rendet csinálhatok. Ha elfogadod azt, úgy még szerencsét próbálok, ha nem fogadhatod el, akkor mets fel engemet állásomtól”.

Bánffy nem ezt tette, hanem minduntalan Bécsbe szaladgál panaszkodni, könyörögni, tanácsot kérni, mint egy iskolás gyermek. Magyarország miniszterelnöke a bécsi udvar fulajtárjává vált. Onnan rángatják dróton, mint egy fabábut, hogy most ide, most oda. Mig szükség van reá, megtartják, ha nem jól lép, elküldik. Ide alázódott le első közjogi méltóságunk a Bánffy kezében. Ennyit a békealkudozásokból már megtudtunk.

Nem az a kérdés tehát, hogy a fabábu mit akar, hanem hogy az udvar mit akar. Megtutuk immár ezt is. A Bécsben három napig folyt tanácskozások eredményét titok fedi ugyan még, annyi azonban már kiszivárgott, hogy a bécsi udvar az Ausztriával való kiegyezést, ha török, ha szakad, keresztül akarja vinni a magyar országgyűlésen. Ez tehát az első feltétel, hogy az ellenzék a kiegyezés letárgyalását ne akadályozza meg. A másik feltétel pedig az, hogy a házszabályok módosításába beleegyeznek.

Az ellenzéknek ellenben első feltétele az, hogy Bánffy menjen és Tiszák ne kommandírozzanak többé; másik feltétel, hogy Magyarországnak az önálló vámterület iránti joga még világosabban, még kézzelfoghatóbban meghatározottassék a kiegyezési törvényekben; a harmadik, mint tudjuk, a választási törvények olyan módosítása, hogy a választások tisztasága megővhető legyen.

Ezek között okkal-móddal minden kívánság ki volna egyenlíthető, csak a kiegyezés kérdése sem. Hiszen látnivaló, hogy a bécsi udvar életrehalálra össze akar bennünket kötni Ausztriával, ebbeli erőszakoskodása okozta a lefolyt, nagy obstrukciót is. Az ellenzéknek pedig éppen az a követelése, hogy az Ausztriával való össze-

házasítás akaratunk ellenére meg ne történhessék, hogy szabadságunkat és függetlenségünket e tekintben is ki nem játszható törvény oltalmazza. Most már természetes, ha az egyik éppen az ellenkezőjét akarja annak, a mit a másik, a megegyezés igen bajos.

Hogy lesz-e béke, erre nem csak mi nem tudunk még megfelelni, de a kormánypárt sem. Ez a szerencsétlen párt most látja csak, mennyire fej nélkül van. Bécsbe néz, onnan várja az üzeneteket, egy engedelmes ügynöksereg módjára. Ő maga pedig Bánffyt minden pillanatban elejteni készen, de érezvén semmiségét, mégis oly gyámoltalanul s tudatlanul áll, mint ökör a hegytetőn.

Népgyűlés a törvénytelen állapot ellen.

Az ellenzéki pártok e hó 15-én folytatták azt a mozgalmukat, melynek célja a törvénytelen állapot alkotmányos veszélyeinek tudatát a szélesebb néprétegekbe is beleplántálni. Népgyűlésre hívták össze a főváros lakosságát, hogy tiltakozzék a törvénytelen állapot ellen. Ezenkívül az általános titkos választói jog követelése is sűrűn szerepelt a népgyűlés szónoklataiban.

A gyűlés a legnagyobb rendben folyt le addig a pontig, a míg a rendőrségnek alkalma nem nyílt a maga botrányhajhászásával a széteszülő tömegbe belekötni és ama vérlázító botrányok egyikét rögtönözni, a melyekkel a magy. kir. államrendőrség már néhány évvel ezelőtt a külföld előtt is hirhedté tette nevét.

Pedig az egybegyűltek a beszédek illő komolysággal hallgatták meg, az éljenzés és abezugolás a rendes méreteket túl nem haladta, a lármás tüntetésre semmiféle hajlandóság nem mutatkozott.

A szónokok: *Holló Lajos*, *Barabás Béla*, *Blaskovich Ferencz*, *Szederkényi Nándor*, *Kis Károly*, *Kaus Ivor* báró és *Kassics Péter* a törvénytelenéget előidéző kormány és az álliberális rendszer bukását hirdették és az általános titkos választói jogért szálltak sikra. A sok ezernyi tömeg nagy lelkesedéssel fogadta a szónokok ígét. Viharos derűtséget keltett, mikor Tisza Kálmán felemlítésénél egy hang a népből elkiáltotta magát:

— Le a fiahordóval!

A népgyűlés nagy lelkesedéssel az alábbi határozati javaslatot fogadta el:

A Budapesten 1899. évi január 15-én tartott népgyűlés határozatilag kimondja, hogy a mai alkotmányellenes kormányzást a nemzet ellen elkövetett gonosz merényletnek tekinti. Alkotmányunknak és nemzeti jogainknak legnagyobb biztositéka volt mindig, hogy a kormánynak a törvényhozás által meg nem szavazott adót szedni és ujonezot állítani nem szabad. Ezt a jogot százados küzdelmekben

őseink minden vérükkel és életükkel védelmezték meg. Csak a mai kornak jutott az az örök szegény és le nem mosható gyalázat, hogy magyar emberekből álló kormány alkotmányunknak ezt a legfőbb kincsét és nemzeti szabadságunknak ezt a megdönt-hetetlennek hitt biztosítékát ledöntötte.

A mai népgyűlés hazafias érzésének egész felháborodásával emeli a hazaárulás vádját a Bánffy-kormány ellen, mely saját hatalmának fentartására és önző becsvágyának kielégítésére képes volt bünnös kezét az ország még meglevő alkotmánya ellen felemelni, miután kitagadta a választói jogból a nép millióit és meggátolta, hogy az ország igazán nemzetté alakulhasson, miután a hatalom, a pénz és az alkohol segítségével intézte a választásokat, miután rést ütött a sajtószabadságon, megszorította a gyűlekezés és egyesülés jogát, mindenütt az erőszak elveit állítván a jog helyébe, most féket vesztve vakmerő nyíltsággal fennen hirdeti, hogy törvény nélkül fog adót és ujonczokat szedni. Sorakozzék az egész nemzet, hogy a merénylők ellen megvédje nemzeti kineseit és felháborodással elűzze őket arról a helyről, ahova ugyis csak a bűnöknek és a törvénytelen ségeknek egész sorozata árán juthatott. A mai népgyűlés, hogy a nemzet alkotmánya jövőre hasonló merényletek ellen minél jobban biztosítsák, szükségesnek találja, hogy a népnek nagy rétegei bevonassanak a politikai jogokba; ezért követeli az általános titkos szavazati jogot és felhívja az ezen eszmével egyetértő országgyűlési képviselőket, hogy ezt a parlamentben mielőbb tárgyalás alá vegyék.

Országgyűlés.

A mult héten megint nem haladt az országgyűlés egy lépést sem előre. Várják a békealkudozások végét. Mig a Bánffyk békefeltételeit nem ismerik, addig folyik az obstrukció.

A képviselőház január 12. és 13-iki működése is a névszerinti szavazásokra szorított.

Volt azonban a 12-iki ülésnek egy más szempontból is érdekes eseménye a *Lukáts* Gyula interpellációja. Az történt ugyanis, hogy egy szlavoniai község lakosait, a kik *Kossuth* Ferenczet s az ellenzékét üdvözölték, a zsandárok letartóztatták, bevitték a szolgabírószákhoz s most is fogva tartják őket. Hogy történhetett ez? A magyar birodalomnak abban a részében a magyarok csakugyan annyira kívül állanak a polgári jogokon, hogy moczaniok sem szabad? Vagy a Bánffy-kormány olyan hatalmas, hogy Horvátországban is, a hol büntetlenül lehet garázdálkodni a magyar államegység ellen, meg tud akadályozni minden moczczanást a Bánffy-kormány ellen? Ezt kérdezte meg *Lukáts* Gyula a kormánytól, de választ nem kapott. Az ülés többi részét az ellenzék azzal huzta ki, hogy módosítá-

sokat nyújtott be a jegyzőkönyv szövegezésére, a melyek fölött névszerinti szavazást kellett elrendelni.

Még egy másik interpelláció is történt a mult heti üléseken. A vasárnapi népgyűlés alkalmából ugyanis a rendőrök egy ártatlanul sétálgató ujságíró megátámadtak és összeverték. Közbevetőleg megjegyezzük, hogy a rendőrség ez alkalommal is gyalázatosan viselkedett. Még elképzelni is különös, hogy egy 60—80.000 főből álló nagy tömegben néhány rendőr valósággal zsarnokoskodik, gorombáskodik és öklözdök s a végén is nem a közönség tesz kárt egymásban, hanem a rendőrség agyabugyálja el azokat, a kik dicsőséget szomjazó kardja elé kerülnek. A világon mindenütt másutt az ilyen rendőrség huzná a rövidebbet, nálunk pedig még jogorvoslatot sem adnak, ha a rendőrség hivatalos hatalmával visszaél. Ezeket az állapotokat panasolta fel *Polónyi* Géza és *Pichler* Győző, kérdezték a belügyminisztert, hogy szándékozik-e most jogorvoslatot adni az inzultált ujságírónak, de a belügyminiszter nem felelt; a felhozott vádakkal szemben egy szava sem volt.

Az ülések további lefolyása érdektelen volt és szavazásokkal telt el.

A szentannai véres zendülés.

Ujszentanna aradmegyei községben e hó 17-én a csendőrök erőszakoskodása véres zendülést okozott. Hat jámbor, szegény embernek életét oltották ki a csendőrök golyói, többeket megsebesítettek. Ezeket a szerencsétleneket méltán a mai rendszer áldozatainak tekinthetjük. A zendülés előzménye ez. Van ezen a vidéken egy egyesület, mely a mellett, hogy becsületes agrár-törekvések érvényesítését tűzte ki célul maga elé, lelkes tényezője a magyárosodásnak is. Címe: „Délvidéki földmivelők gazdasági egyesülete“ s már is nagyon sokat tett arra nézve, hogy a földmives népet megmentse a lelketlen uzsorások kiszípolozásától. Tagjai vagyonos, jóra való sváb gazdaemberek. A kormány, mely Bánffy Dezsőt vallja miniszterelnökének, Perczel Dezsőt belügyminiszterének, fenállása óta nem tett egyebet, mint hogy ezt az egyesületet következetesen és folytonosan üldözi azért, mert tagjai között tulnyomóan vannak független polgárok, a kik sem nyomásra, sem ígéretre nem hajlandók támogatni ezt a kormányzatot, mely a legtöbbet ártott eddig Magyarországon közgazdasági helyzetének. Ez a politikai üldözés azzal ért véget, hogy az egyesületnek ujszentannai fiókját feloszlatták s most midőn Uj-SzentAnnán községi bíróválasztásra került a sor, az egyesület tagjait — a kik tulnyomó számban voltak a képviselőtestületben — megfosztották bírói választási joguktól s a hivatalos erőszak legdurvább alkalmazásával olyan bírót választatott — illetőleg nevezett ki a szolgabíró, akinek személye ellen a község polgársága állást foglalt. Ennek meg lett az

eredménye. A szolgabíró zsandárokkal fordult az elégedetlenségét nyilvánítani merő polgárság ellen, a kik közül a *csendőrök hatot agyonlőttek, tízenkettőt pedig súlyosan megsebesítettek*. Ime, ez a kormányzás ma Magyarországon az erőszak uralma, a törvények lábba tiprása, s ha kell, az ellenzéknek lázadásba kergetése s a vérben való gázolás. Ez a vérháborító eset különben a legközelebb felszólalás tárgyát képezi az országgyűlésen is.

Elítelt borhamisítók.

Engel Mihály és Engel Adolf pécsi nagyborkereskedők már régen óriási mértékben üzik a borpancsolást. Mult év őszén végre rajtavesztettek. Egymásután több feljelentést tettek ellenük borhamisítás miatt s ilyenformán a rendőség kezébe került a dolog. A vizsgálat megindult s annak eredményei iránt nagy volt a kíváncsiság. Kíváncsian várták, vajjon a nagy vagyonu borkereskedőket fogja-e sújtani a törvény szigora. A budapesti rendőrkapitányságok most hozták meg az első két ítéletet az Engel-féle ügyekben. Ezek az ítéletek szigorú büntetéseket szabnak a két borpancsoló fejére: az egyiket 30 és még 10 napi, *összesen tehát 40 napi elzárásra, a másikat 10 napi elzárásra* és ezenkívül mindkettőt *több ezer forintra rugó pénzbírságra ítélték*. A törvény keze tehát utólérte a bűnösöket. A pénzbírságot ugyan könnyű kifizetniök, mert a borpancsolás révén nem ezreket, de százazreket nyerhettek már, de a dutyit a nagyvagyonu, finom uraknak bizony nehéz lesz kiállaniok. Meg most vége lett már az üzleti hitelüknek is, a mi megint nagy veszteség reájuk nézve.

Örülünk, hogy a bortörvényeket kellő szigorral alkalmazzák, ez mindenestre visszariasztó példa gyanánt fog hatni a borpancsolók között. De szükség is van a szigorú törvényre, mert az a panasz, hogy már nemcsak a kereskedő, de a kisgazda is hamisítja a borát. Ezt a szégyenletes tettet kerülni kell, mert az ellenőrzés nagyon szigorúvá vált s ha a törvény rákoppint a bűnös kezére, akkor az a hamisítás segítségével elért csekély nyereségeért keserves, nagy árt fizet majd.

A gabonauzsora ellen.

A kormánynál e hó 16-án a Délvidék kisgazdáinak küldöttsége járt. A küldöttség egy terjedelmes emlékiratot nyújtott át s arra kérte a minisztereket, hogy a gabonauzsorát törvényileg tiltsák el.

Az emlékirat különösen az ugynevezett buzaelvételek ismerteti mint a leglelketlenebb uszorát. Az ilyen uszorások kihasználják a kisgazdák anyagi szorultságszülte helyzetét, már február-márciusban megveszik tőlük a még jóformán el sem vetett termést 4—5 forintért métermázsánként, holott annak tényleges ára 7—8 forint. A kisgazdától pedig aláírt

válója alapján aratáskor 12 forintot követelnek az adott 4 forintért. A kisgazdák hiányos műveltsége teszi lehetővé, hogy mindenéből kifoszzák, szükséges tehát, hogy a törvényhozás óvja meg a káros hitelezéstől. Az emlékirat szerint a határőrvidék lakossága, melynek körében a nemzetiségi izgatásoknak nincs talajuk, megérdemli, hogy a tönkremenéstől megóvassék.

A miniszterek kijelentették a küldöttségnek, hogy épp jelenleg a királyi Kuriánál a délvidéki gabonauzsoraperek döntés alatt állanak. Ha ezeket a pereket nem intéznék el kedvezően, akkor a kormány a törvényhozás útján fogja a szükséges lépéseket megtenni.

A „*Független Ujság*” eleitől kezdve sürgette, hogy a magyar népet az uszorások karmaitól a törvény védelmezze meg. Ime most megmozdultak már maguk a kisgazdák is. Elvárjuk a kormánytól, hogy panaszukat szívére vegye s ne csak igérje a helyzet orvoslását, de a nép anyagi tönkremenését okozó uszorások átkos üzelmeit a legszigorubb törvényes intézkedésekkel igyekezzék lehetetlenné tenni.

MI UJSÁG?

A király ezredtulajdonosi jubileuma. Ő felsége nevét viselő német gárda-gránátosezred küldöttsége Schwartzkoppen ezredessel az élén e hó 17-én Bécsbe odaérkezett. A küldöttséget külön kihallgatáson fogadta a király.

Az iglói ütközet ötvenedik évfordulója. Az 1849 február 2-án Iglón vívott ütközet ötvenedik évfordulóját hazafias kegyelettel fogják megünnepelni. Igló város a minap tartott képviselőtestületi közgyűlése egyhangulag és nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy az 50-ik évfordulót diszüléssel, a honvédszobor és a honvédsir megkoszoruzásával ünnepli meg.

Visszautasított ex-lex nyugdíj. Dániel László Aradmegye nyugalmazott főpénztárnoka ünnepélyesen kijelentette, hogy az ő alkotmányos szabadelvű meggyőződése nem engedi azt meg, hogy nyugdíját fölvegye. És a meddig a törvényhozás nem ad a kormánynak fölhatalmazást, addig ő a nyugdíjból egy árva krajczárt sem fogad el. Azt persze mondani sem kell, hogy Dániel László jó módú ember s nem éppen a nyugdíjából él.

Letartóztatott násznép. Borsy Károly nagy-kállói gazdálkodó fogadott fia, Kapay József, Balkányban lelte meg élete párját. Folyó hó 13-án elindultak annak hazahozatalára. Midőn a vendégek Balkány alá értek, elkezdtek dalolni, lövöldözni. A község utcáján haladva, Ács Lajos kállói legény oly szerencsétlenül lőtt pisztolyával, hogy egy balkányi hentesnek, Gábrik Péternek nejét: Szabó Borbálát halántékon lőtte, ki rögtön szörnyet halt. Kezdetben

nem tudták, ki okozta a szerencsétlenséget, csak midőn a csendőrség letartóztatta a násznépet, tünt ki, hogy Ács Lajos hiányzik; később édes anyja is, — kívül csak ketten mentek a szekéren, — megvallotta az eseményt. Ács Lajos eltűnt, keresi a csendőrség.

Kossuth Lajos szobra. A veszprémmegyei B.-Kenese községben is állítanak a magyar nemzet atyjának Kossuth Lajosnak szobrot. A szobor költségeire eddig már 950 forint gyűlt össze. A negyven tagból álló Kossuth-szoborbizottság a napokban ülésezett Jónás János elnöklete alatt s elhatározta, hogy a szobrot ez évben felállítják. A leleplezési ünnepséget ez év október havára tervezik. A hazafias ünnepre küldöttségileg hívják meg Kossuth Ferencet. A küldöttség tagjai Lángi Lajos, Jónás János és Horváth János.

Sikkasztás miatt elítelt lelkész. Szegeden a törvénytörő Pandovits Döme szentesi görög kath. lelkészt sikkasztásért fél évi börtönre ítélte. Az elítelt lelkész az utóbbi időben sűrűn szerepelt a szentesi botrányok egyik hőse gyanánt.

Okmány a Bánffy-féle választásról. A magyar képviselőházban a közösügyes kormány ellen megindított késhegyig menő küzdelem során sok szó esett a Bánffy-féle híres választásokról. Az ellenzék elkeseredett harszát nagyrészt a piszkos és galád választások idézték elő. Most egy választási okmány került nyilvánosságra, a melyhez hasonló okmányokat az 1896-ik évi választások alkalmával halomszámra gyártottak a Bánffy-huszárok. A hirhedt Bánffy-féle választást jellemző okmányt az alsó-szentmihályfalvi körjegyző írta egy választóhoz s így hangzik:

Édes Bonezi!

Főszolgabíró ur jóváhagyásával írom e sorokat. Folyó hó 28-án reggel, vagy délre Felvinczen a választásra mint szavazó okvetlenül jelenjen meg. Utalványon küldök 10 forintot, Felvinczen még kapni fog legalább 5 forintot. Tehát a viszontlátásra.

Torda, 1896. okt. 25.

Jóakaró barátja

Bálint Gyula,
körjegyző.

P. H.

Gyilkossági merénylet Kinában hazánkfia ellen. A Kinában lakó Faragó Ödön ellen, aki tudvalevőleg a kínai vámhivatalok főigazgatója, gyilkossági merényletet követtek el. Faragó Ödön egy délután sétára indult s behatolt egy, a város mellett elterülő erdőségbe, amelyet sétahelyül szoktak a kínai előkelőségek használni. Sétája alkalmával azonban senki sem sétált az erdőségben. Egyszerre csak dörrenést hall a bokrok mögül s fehér porfelleg keletkezik előtte, mely után emberi hangok hallatszanak. A fehér porfelleg nem volt más, mint a Faragó Ödön szemébe öntött mézspór. Kinában tudvalevőleg a gyilkosok először áldozatuk látóképességét veszik el, szemükbe erős mézspórt hintenek, mely

őket megvakítja, s így bánnak el a szerencsétlenségekkel. Faragó Ödön rögtön felismerte a helyzet veszedelmes voltát. Szerencséjére a gyilkosok meglehetősen ügyetlenek voltak s így szemévilága ép-ségben maradt. Ugy vehette észre, hogy a kínai suhanczok villogó késekkel rohannak feléje. Faragó Ödön se volt rest. Azonnal védelmi állásba helyezkedett s erős botjával oly csapásokat mért támadóra, hogy azok rövid tusa után jobbnak látták keréket oldani. Azonnal jelentést is tett a kínai rendőrségnek, mely a nyomozást rögtön megindította. Átkutatták az erdőt, de a merénylőknek nyoma veszett. A rendőrség még mindig erélyesen kutat, de eddig eredménytelenül. Faragó Ödönnek, aki Kinában nagyon kedvelt ember, számosan gratulálták szerencsés megmenekülése alkalmából.

A nagyszénási emberirtó. Nagy-Szénáson egy lelketlen némbor szörnyű büntetésben folyik erélyes nyomozás. Eddig tizenegy ember kiirtásának rémes büne derült ki a szipirtóra, a kinek neve Lestyán Anna. Jelek szerint azonban ez nem büncselekményének tökéletes foglalatja. Már öt eséesemő kiirtásáért háromévi fegyházra elítélte a gyulai kir. törvénytörő. Ujabb „esetek“ most merültek föl ellene. Rendszerint maga biztatta fel a sok gyermekkel bíró anyákat, hogy gondoskodjanak gyermekeik angyalokká változtatásáról.

Tolvaj katona. A Lőcsén állomásozó helyőrség egyik szakaszvezetője Volusesák János a felügyetere bizott ruharaktárból több egyenruhát lopott el. A büntény nyomára a löcsei csendőrség e napokban jött rá. Töredelmesen beismerte a bűnét s azt is megvallotta, hogy a nyáron egy löcsei ékszerésznél bevásárlás alkalmával két értékes aranygyűrűt elidegenített. A tolvaj szakaszvezetőt letartóztatták.

Egy község pusztulása. Kravján szepesmegyei községben nagy tüzvész pusztított. A községnek fele leégett. A tűz vigyázatlanságból eredt; egy 14 éves fiu, Palgutai Pál odaváló gazdának fia, a csűrben szivarozott, s mikor édes apjának közeledtét sejtette, eldobta az égő szivart. Ez volt a rettenetes tüzvész okozója.

Az örök város lakossága. Róma városának ez év január elsején 500,028 lakosa volt. Mikor az egyesült Olaszország katonái bevették Rómát, 226,622 lakosa volt.

Halál a templomban. Stebik Pál adai földbirtokos buzgón imádkozott a múlt pénteken a templomban és imádság közben, mikor térdre akart borulni, hirtelen fölbukott. A többi áhitatos ember csak néhány perc múlva vette észre, hogy Stebiknek valami baja esett és mire oda siettek, már halva volt.

Szerencsétlenség dinamittal. Matta Ferencz bodvalenkei legény egyik ismerősétől dinamitpatront kapott, melyet kalapáccsal próbált elsütöni. De saját vesztére. A patron elsült, de olyan szerencsétlenül, hogy a legénynek mindkét kezét összeronesolta.

Egy követ — akit kidobtak. Djuvara konstantinápolyi román követ, igen különös helyzetbe jutott egy házassági ígéret miatt. A követ ugyanis hevesen udvarolt egy Konstantinápolyban lakó francia leánynak, akinek kedvéért egészen elhanyagolta a hivatalát. A hosszabb ideig tartó udvarlásnak házassági ígéret lett a vége s a leány apja bele is egyezett a házasságba. A követ azonban egyre halogatta a kézfogó megtartását, azzal ürügygel, hogy Bukarestben most tárgyalják a valópörét. A család erre érdeklődni kezdett Djuvara multja iránt és megtudták, hogy sohasem volt nős s az állítólagos válópör hazugság, amelylyel csak bizonyos időt ki akar huzni. A megesalt leány apja, aki Smyrnában lakik, Konstantinápolyba utazott. Egy estélyen találkozott a követtel és kérdőre vonta, hogy mi okból ámitotta a leányát. A követ durván felelt az apának, aki erre kétszer hatalmasan arezulesapta a követet, aztán lelökte a lépesőkön. Ennek a jelenetnek sok vendég és szolga volt a tanuja, s az eset híre hamarosan elterjedt a városban. Diplomáciai körökben nagy érdeklődéssel várják az ügy folytatását.

Gyujtogató gazda. Csetnek községben mult héten leégett Tomásovsky Pál odavaló gazda háza. Magát a károsult gazdát vádolják a gyujtogatással és ezen gyanu következtében letartóztatták.

Százéves uriasszony. Kolozsvártt a minap töltötte be századik életévét özvegy *Ruzitska* Györgyné, született Fuchs Antónia. A galambősz matróna, aki, szemének gyöngességét leszámítva, friss, gondolkodását és bámulatos emlékezőtehetségét máig is megtartotta, 1799. január 9 ikén született Komáromban, ahol apja — magasrangú katonatiszt — állomásozott. 1819-ben ment férjhez néhai *Ruzitska* Györgyhöz, a kolozsvári konzervatórium megalapítójához és igazgatójához. *Ruzitskáné* ötven évig élt boldog házasságban, s 1869-ben — tehát épen 30 éve — lett özvegy. 1890-ben és 96-ban két fiát is elvesztette s azóta esupán emlékeinek és unokáinak élve, tölti öreg napjait környezeté szeretében és nagy tisztességben. A tiszteletreméltó agg uriasszony, akinek szeme előtt egy nagy század történelme viharzott el, még ma is féltékenyen őrzi lakásában a nagy Napoleon arezképét, a kit 1809 július 7-én mint katonatiszt leánya, nővérével, későbbi báró Sternegnével, szemle alkalmával friss eseresznyével kínált meg. Napoleon megköstolta a gyümölcsöt és megczirógatta a szőke gyermeket e szavakkal:

— Kinek a gyermeke vagy, kis leányom?

És Napoleon arezképe ma is ott függ özv. *Ruzitska* Györgyné hálószobájában.

Nincs hal a Balatonban. A magyar tengerből egyre fogy a hal, a balatoni halász hiába „veti meg a hálót.” Ez a szomorú hír érkezik a Balaton mentéről. A halhiány oka az idej gyöngé tél; a téli halászat nem sikerült a halászoknak, mert nem fűdi jégpáncél a vizet.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Miért nincs elég takarmányunk?

A takarmány-szükséglet fedezésének kérdése évről-évre szőnyegre kerül így a téli hónapokban, mikor egyéb fontos gazdasági teendők nem gátolják a gazdát abban, hogy a jövő szükségletek beszerzéséről is elmélkedhessen. Es csodálatos, ahányszor csak takarmányról van szó, sohasem kutatják az okot, hanem mindig csak azon töprengenek, hogy minő uton jussanak majd e hiányzó takarmányok birtokába. Már pedig egy kis előrelátással, egy kis jóakarattal elejét lehetne venni e töprengésnek. Rövid néhány szóból áll idevonatkozó tanácsunk, s ez az, hogy „ápoljuk gondosan rétjeinket, részesítsük azt némi művelésben, meg lesz annak foganatja, nem fogunk takarmányban hiányt szenvedni”.

A takarmánytermésben évente mutatkozó szükséglet véleményünk szerint főképp onnan ered, hogy gazdáink a rétterülettel ugyszólván mitsem törődnek. Hogy mily nagy hiba ez, azt csak az tudja igazán mérlegelni, kinek alkalma volt már egy jól gondozott rétet egy művelésben nem részesített réttel összehasonlítani. A jól gondozott rétnék füállománya buja növési, gyomoktól mentes; ellenben az elhanyagolt réte értéktelen, elcsenevészett, silány kórókból áll. Ha megtennék gazdáink ama munkálatokat, melyeket a következőkben felsorolunk, nem lenne oly sok panasz a takarmány-termés ki nem elégítő voltára.

Ime a munkálatok a következők: Mindjárt kora tavasszal, mihelyt a természet felébred, mihelyt a talaj állapota megengedi, küldjünk ki a rétre egy hármas fogast, vagy u. n. rétboronát. Ezeknek alkalmazásával előmozdítjuk a levegőnek a talajba való jutását, a talajnak légátjárhatóságát, mely körülmény megmenti a réti növényzetet a mohoktól, azáltal megsértvén a növényzet gyökértörzsét, erőteljesebb fejlődésre serkentetik.

Ha a tél folyamán vastag hólepel rakodik le a rétre s ennek elolvadásától származó viz a rétterület egyes pontjait ellepné, gondoskodjunk a hóviz mielőbbi elvezetéséről is, mert az hűtő hatása által ártalmára lehet a növényzetnek.

Egyes esztendőkből nem ritkaság a vakand turásoknak nagy száma. Ne hagyjuk meg ezeket a réten, mert a kaszálásnál gyülik meg velük a bajunk; ugyancsak ez okból lesz tanácsos az esetleges mélyedéseket, gödröcskéket is kitölteni.

Egy soha el nem mulasztható feladatunkat kell hogy képezze a növényi tápanyagoknak visszafoglalása, vagyis a trágyázás. Ne gondoljuk azt, hogy a réti növényzet nem épp úgy táplálkozik a talajból, mint minden szántóföldi növény s így igen termé-

szetes, hogy a tápanyagok visszapótlása épp úgy szükségessé válik a réten, mint a szántóföldön, sőt ha meggondoljuk azt, hogy a szántóföldön a folytonos szántásokkal szintén hozzájárulunk a tápanyagképződéshez, úgy belátjuk, hogy miután a réten e munkálatok elmaradnak, a trágyázás keresztülvitele még fokozottabb mértékben szükséges. A különböző tápanyagok közül egyrészt a komposzt, másrészt és különösen a műtrágyák jöhetnek figyelembe. Utóbbinak használhatóságát nagyban előmozdítja könnyen kezelhetősége és gyors hatása.

A műtrágyák közül a káldus kainit s a foszfor-savdus szuperfoszfát eredményeznek oly termést, hogy takarmányvásárlásra normális viszonyok között nem leszünk rászorulva.

A malaczkok gyakoribb betegségeiről.

(Folyt. és vége.)

A nyavalya-törés. Leginkább szopós malaczkoknál fordul elő. Tünetei ezek: a malacz visit, reszket, szája habzik, lábai kimerednek, majd meg felbukik a malacz s göresösen rángatózik; aztán felkél s imbolyogva járkal. Később a göresök mind sűrűbben jelentkeznek, mire a beteg elpusztul.

A betegséget házilag kezelni nincs módunkban; állatorvoshoz kell fordulni, bár a bajon ez is csak ritkán segíthet.

A köszvény. Ez tulajdonképen nem egyéb, mint az orbáncz után visszamaradt izületi gyuladás, mely rendszeren halállal végződik.

Ezen betegség tünetei: a lesoványodás, megritkult szőrrel fedett fekete foltos bőr, felpuposodott hát, merev végtagok, néha ökölnyi daganatok az izületen, melyekből geny ürül ki legtöbbször.

A köszvényes malaczkot nem is érdemes gyógykezelné, legjobb azt, hogy a ragály-anyag ne terjedjen, elpusztítani s hullát mélyen elásni.

Különbén ha az orbáncz ellen oltunk, akkor a köszvénynyel is alig lesz bajunk, mivel ez az előbbi betegség folyamányának vehető.

A himlő. Ezen baj a fiatal malaczkoknál fél éves korukig szokott előfordulni.

A himlős malacznál az orron, a száj körül a szembéjakon, hason, a czombok belső oldalán vörös pontok, később foltok támadnak, pár nap múlva vízenyős, gennyet tartalmazó hólyagok, melyek 8—10 nap múlva leszáradnak, midőn is beáll a gyógyulás.

A himlő ritkán okoz elhullást, bár néha van rosszabb indulatu alakja is, midőn sok malacz elpusztul benne.

Orvosi szer itt sem szükséges, hanem arra kell vigyázni, hogy a himlős állatok enyhe, széltől és esőtől védett helyen legyenek s míg a bajon át nem estek, addig sem kihajtani, sem fűrosztani nem kell őket.

Különbén, hogy a baj lefolyását a nyájban gyorsítsuk, ezélszerű, a még egészségeseket is mindjárt a betegség feltűntével beoltani. A mi az állatorvos dolga.

Igy aztán a nyáj egyszerre keresztülesik a bajon, míg amugy hosszabb ideig elhúzódna.

A vérhas. Rendszeren a tisztátalan, nedves ólban lép fel a fiatal malaczkok közt, melyeknek olykor felét is elpusztítja.

Észre vehetjük pedig arról, hogy a beteg a többioktól elmaradoz, szőre megritkul, háta meggörbül és nem szopik, hanem inkább az alomba buvik. Hasmenés mutatkozik s a bélsár fehéres színű, néha véres.

Ha vérhas üt ki, az anya-koczáktól el kell vonni a moslékot, ivóst s inkább száraz, szemes takarmányval tartani őket. Egyszersmind azonban állatorvoshoz is kell fordulni.

Az izomcsúz. Tünetei ezek: A lábak meredtek, később pedig annyira bémultak lesznek, hogy a malacz csak térden állva tudja helyét változtatni. Különbén az ilyen beteg folyvást fekszik, keveset eszik és azt is csak első lábára támaszkodva.

E betegség, mely erős megfázások után szokott leginkább kora tavaszon fellépni, gyorsan el szokott az egész nyájban terjedni.

Az izomcsúzban szenvedő állatokat meleg helyen kell elhelyezni s könnyen emészhető, jó takarmányval tartani, a lábakat pedig szeszszel be-bedörzsölgetni.

Ha olyanok akadnak, a melyek lassan akarnak kiépülni, ezeket legjobb némiképp feljavítani s levágási célra eladni, mert később sem lenne belőlük használható tenyészállat.

Mindezen elsorolt és más itt fel nem említett betegség elkerülésére, szűkebb kiterjedésére nézve is rendkívül fontos, hogy a nyájban a vér-felfrissítésről gondoskodjunk. Ha a nyáj folyvást a maga körében szaporodik, csakhamar rokonvérűvé lesz egészen, a melynek ivadékai nem csak satnyák lesznek, hanem gyenge természetűek is és nagyon fogékonyak mindenféle betegségre. Időről-időre tehát mulhatlan szükséges a koczák közé idegen nyájból hozni be kant, a mire pedig vajmi kevés gondja van igen sok gazdának, nem is sejtven, hogy a legtöbb baj kuforrása, nem is említven a nagymérvű szaporátlan-ságot, éppen a rokontenyésztésben rejlik.

Ezenkívül a betegségek elleni védekezés tekintetéből a legnagyobb gondot kell fordítani az ólak tisztaságára, kellő melegségére, évenként legalább kétszer alapos kitisztítására és fertőtlenítésére, az apróbb, rendszeres tisztításokat is természetesen el nem hanyagolván. Az ivóvíz tisztasága is rendkívül fontos, különösen nyáron, midőn a malacz igen sokat iszik, soha se legyen jó és friss víz nélkül.

MULATTATÓ.

Merénylet a viczinálison.

— Rémes utazás. —

Egy viczinális — mint a hírét vesszük, nem messze Szabadkától bácskai földön egy megrémült az utban, hogy alig tudott elvergődni a rendeltetési helyére, ami békességes járásban is igen nehéz feladat neki.

Merénylet történt a kis vonaton, mely a világ legesőndesebb kis viczinálisa, úgy, hogy bármely esiga fölbátorodhatnék venni véle a távgyaloglási versenyt, ha ilyen ezáltal, sport-mulatságra rá tudná magát venni, pláne ilyen kellemetlen időben.

A dolog egyébként nem is okozott volna olyan nagy szenzációt, ha az utasok kedélye már előzőleg meg nem lett volna háborítva. Nevezeten éppen a a kula-palánkai kis masina indulása előtt, a váróteremben egy ismeretlen férfi, aki nagy bundába volt beacsavarodva, azzal a vasuti történettel szórakoztatta az utra készülő kis társaságot, (akik voltak: egy kenőses vigécz, két esirkés asszony, a kulai harangozó, egy számadó és egy urasági kis ispán, továbbá egy óbecsei tollkereskedő, egy fiatal káplán és egy szegedi utas), hogy valahol Pétervárad felé rablók fogták el kétfelől a vonatot és belövöldöztek az ablakon, oszt a mi pénz volt, mind elvitték. Ez a szép uti történet alaposan fölizgatta a társaságot úgy, hogy a tollas ur rögtön le is mondott volna a tovább utazásról, ha nem biztatja egymást a társaság, hogy lehetőleg egy kocsiba szállnak.

Utban levő embereknek határozottan nem jó vasuti rémkalandokat beszélni és megállapodtak abban is, hogy mégis helyén lett volna azt a szemtelen idegent a bundából kiforgatni és elverni. De már késő volt a jó szándék, a bundás utas eltűnt.

Ilyen izgatott hangulatban ült fel a kis viczinálisa a társaság. Két kis kocsira valóan voltak és igen barátságos összetartásban helyezkedtek el. A tisztelendő urnak volt csak kifogása az ellen, hogy a két esirkés asszony közé szorították, de ezen könnyen segítettek, mert a tolas ur rögtön vállalkozott helyeserére, annyival is inkább, mert — mint mondá — a derék asszonyokkal ugyanis üzletet óhajtana csinálni.

Eközben megindult a kis masina. Szólt is, valami beteges, szomorú füttyülés hallatszott, nagyokat nyögött és kimozdulva a helyéről, ment a nagyvilágba.

Állítólag az állomás-főnök urat és az összes alkalmazottakat tetten érték volna, mikor a kis vo-

natot a nekilödulásban az utolsó (vagyis a harmadik) kocsinak vetve magukat, segítettek volna, de ezt, míg a birói esküt rá nem teszik a tanuk, rágalomnak fogjuk tartani.

Voltaképen mindezek a szokott és a viczinális utazás füszerét képező dolgok nem is tartoznának ezen tudósításba, mert itt egy merényletről van szó, melyhez éppen nem szükséges lerajzolni a viczinális irigylendő nyugalmát, melyet ugyis elképzelt kiki, a kit már életében viczinális kis masina czipelt magával merészen. De nem fölösleges még sem jelezni, hogy a társaság egyáltalában nem tudott szabadulni a rémes vasuti rablómese hatása alól és erről folyt a beszéd az uton. Mindenki tudott valami hasonló borzasztót. Még Rózsa Sándor vonatállítása is sorba került. Azt már a kulai harangozó tudta, ismerte is Sándor bácsit, de attól ő nem félne, ha . . .

— Nem félnék én, ha ü most mingyá benézne is itt a kocsiblakon . . .

Megrémülve néztek az utastársak a korásszürke ablakra és e pillanatban halálos rettegés tört ki az egész kis társaságon.

Mert löttek.

Valahol löttek. Rémes dörrenés hallatszott. Az ablaktábla is megrezzent, amely mögött imént Rózsa Sándor bácsi fejét várták.

A tollas ur a legerősebb lélekjelentét tanusította, a mennyiben ő legörültebben ordított — segítségért.

Sándor bácsi barátja, a harangozó föltépte az ajtót és az asszonyok sikoltoztak.

S eközben a merényletnek még egy döreje hallatszott kívülről.

Sikoltva, bögvé, ordítva rohantak az ajtónak.

— Ugorjunk le.

S szép esőndesen kezdtek egyenként leugrálni a vonatról, amikor egyszerre az ordításra egy hang kiabál messziről.

— Hej, hej! . . .

Arra fordulnak, hát látják, hogy a kis viczinális kalauza szalad a vonat után . . . A vállán a puska, a másik kezében — egy nagy nyul . . .

— Mit ordítanak maguk olyan nagyon? — kiáltott az utasokra.

— Hát maga lött?

— Az ám, leszálltam egy kicsit, mert ez a kövér nyul feküdt a közelben, hát lepuffantottam . . .

Restelkedve huzódtak föl az utasok a kocsikba, csak a harangozónak kellett egy kicsit gyorsabban szedni a lábát, míg elérte kupéja ajtaját, mert a Sándor bácsi barátja kissé sánta volt . . .

APÁK BÜNE.

— REGÉNY. —

(Folytatás.)

Írta: **Buday Barna.**

(4)

Ilona.

Bizony, nem gyermekjáték az, egy elkívánczó lelket visszaszállítani erre a földi életre. Rábészélni nem annyira szép szavakkal, mint inkább hatékony orvosi szerekkel, hogy mennyire nem okos dolog az, mikor az ember erre a pillantásnyi életre azt mondja; ez nekem sok, nem kérek többet belőle!

Dehogy is sok. A fiatal szervezet csodálatos szívósságával megezáfolja ezt a balga tévedést. Az ifju

E helyen a testtel együtt a beteg léleknek is meg kell gyógyulnia.

Három hét múlva Sándor már lábadozó számba ment; csak az aggodó szeretet tartá még őt ágyban. A javuló betegek módjára olyan volt, mint az elkényeztetett gyermek. Nem szeretett egyedül lenni a maga gondolataival. És ez már az igazi gyógyulás.

Látni akarta mindig a családnak valamelyik tagját. Hogy ez megtörténhessék, e végből egy ravasz taktikát is kieszelt. Hozzáfogott a vízfestészethez, a mire ott voltak az Ilonka festőszerei. Az ilyen munkánál persze ágyból dolgozó piktör nem nélkülözheti a segédkezést. Hisz ő fektében csak az egyik kezével rendelkezhetett

A bálban.

szervezet semmibe sem veszi a kuszált lélek töprengéseit, hanem kitarlóan ragaszkodik az élet jogához, a mit olyan könnyen el akartak ragadni tőle. És végre is győz. S e győzelemnek talán maga a lábadozó beteg is örülni tud már.

Hiszen oly jó itt, mintha csakugyan egy más világ nyílt volna meg előtte. Csupa szeretetteljes gondozás veszi körül minden oldalról. A javulás állapotában minden apró előrehaladás egy egész családi öröm. Az a kékszemű, ősz ember gyermekként örül gyógyulása előrehaladásának. Egész éjszakákat tölt el ágya mellett. A beteg néha megfigyeli félig lehunytt szemei közül s látja, hogy annak aggodó figyelme csak reá irányul. Az urnó, Ilonka s Miska bácsi összebeszéltek szórakoztatására. S mind oly őszintén tud örülni annak, ha ezt a szót hallják tőle: jobban vagyok.

szabadon, a melyikben az ecset volt. Ehhez még kellett valaki, a ki a festékeket keverje.

Ez a „valaki“ aztán természetesen Ilonka volt, a ki maga is előszeretettel festegetett, egészen szabadon a képzelete után. Hogyne érdekelte volna őt egy avatottabb, iskolázott kéz munkája.

Tehát meg volt az első érintkezési pont: a művészet. Ennél az oltárnál sebzett szíveknek is szabad találkoznok. [Meg] aztán Miska bácsi az első két napi festékkevergetés után úgy megszökött, hogy azután bottal sem lehetett volna kiverni a rózsafái közül. Azt mondta, hogy ő annak a sok színnek a habarásába belebolondul, mert neki az öregapja is legfeljebb, ha messziről látott piktort. Hát hagyjanak neki békét.

Igy már aztán Ilonkának csupa emberbaráti érzületből is festéket kellett kevernie. Kapálja ezalatt a

kerteeskét, a kinek kevesebb dolga van a szenvedő emberiséggel.

Most is ilyen művészi összejövétel volt köztük: erre vallottak Ilonkának a kegyetlenül bekarminozott kaesói, mert rendszerint ő volt a legjobban bemázolva. Hanem Sándor beleunt a festésbe is.

„Inkább beszéljünk egy kicsit” — szólt s letette az ecsetet.

„Helyes, de csak én fogok beszélgetni, mert tudja magának még minél kevesebbet szabad. Tehát hallgasson szépen, mesélek valamit a Miska bácsi meséiből. Furesa mesék ezek. De ne borzolja fel a haját a kezeivel, mert ez a szegény haj semmit sem vétett magának. Lesz már egyszer nyugodtan! Igy. Hát hol is kezdjem...”

„Volt egyszer egy ember, a kit úgy hívtak, hogy Nemzet. A keresztnevét bizony már elfelejtettem, talán nem is volt neki. Ennek a Nemzetnek ugyancsak kalandos élete volt. Mindenféle rossz emberekkel kellett hadakoznia, közel egyezer esztendeig (elhiszi maga, hogy ilyen sokáig élt, no mert én nem hiszem). Hanem szerencsére vitézül legyőzte minden ellenségét. El is felejtettem mondani, hogy volt neki egy jó barátja is. Ez a jó barát azt mondta neki: Koma, add csak ide a kezedet, hogy adok oda valamit a sok vitézségedért, a mivel itt-ott nekem is jó szolgálatot tettél. Az odanyújtott kezeire reá húzott aztán egy rabbilincset. Az én Nemzetem csak türi ezt egy darabig, de azután ő sem volt rest, egyet rántott a karjain és úgy széttépte azokat a bilincseket, mintha pamutból lettek volna. De erre vége is lett a barátságának, mert a jó barát ráült egy kétféjű sasra, és mivel egyedül gyenge volt Nemzethez képest, segítségül hitt egy jegesmedvét. Persze, hogy ez a jegesmedve legyőzte az én vitézemet, akár milyen hős volt is s a legyőzött embert odavitte a kétféjű sas elé. Ez aztán rátámadt a szegény Nemzetre, (könnyű volt most már neki) s fejét, karját, lábát kegyetlenül össze-vissza karmolta, sebezte. S a világon senki sem akadt, a ki a szegény Nemzetet kisegítette volna a bajából. Ebből Miska bácsi szerint az a tanulság, hogy „látja kis menyasszonyom, ilyen ám a világ!” Ugy-e furesa meséi vannak ennek a Miska bácsinak?”

Sándor mosolyogva kérdezte a leánytól:

„Tanult-e maga valamikor történelmet?”

„Hát az már mire volna jó?”

„Olyan tudomány ez, a mely a népeknek, nemzeteknek életével, szenvedésével, küzdelmeivel ismerteti meg az olvasót”.

„No akkor kár, hogy el nem olvashatom. Mert én nem ismerem a nyomtatott ákom-bákomokat”.

„Hogyan!” kiáltott fel az ifju meglepetve, „hát maga nem tudna olvasni?”

„Biz engemet erre nem tanítottak meg.”

Sándor erre nem tarthatta vissza a kaczagását. A párnák közé dugta a fejét és úgy engedett tért jökedve kitörésének. Hogyne! Egy uri kisasszony, a ki nem ismeri az abécét. Ez már csak kacagni való ritkaság.

„Csak ne nevéssen”, szólt a leány minden sértődés nélkül. Ugyan mi hasznát venném én annak, ha ki tudnám magamat ismerni, hogy ezt a szarkalábat úgy hívják, amaszt meg emigy. Legfeljebb a szememet rontanám velük. Azután minek nekem azt tudni, hogy a világon mit tesznek-vesznek az emberek. Hogy meg-sírassam azt, a kinek rosszul megy dolga, sajnálkozzam a szomorkodókkal, szörnyűködjem az események felett? Való is az asszonyfélének az ilyenfajta tudomány. Kinek van abból öröme? Mi köztünk semmiféle irka-firkára nincsen szükség. Az egymás szemeiből olvassuk ki, kinek mi az öröme, bánata, kívánsága. Azután, ha valami gondolatunk támad, azt elbeszélgetjük egymásnak szép csillagos estéken. Hát nem így van az a legjobban?”

Sándor abbahagyta a nevetést. Biz az igaz. Csupa ostobaság a világ minden irka-firkája, ha az ember ilyen szép szemek nyitott könyvéből olvashat.

„Hanem azért mégis csak szükség van arra az abécére” próbálta magyarázni Sándor. „Ha pl. távol kellene lennie egy időre a mamájától, akkor mégis csak betűkkel adhatnák tudtul egymásnak a gondolataikat”.

„Csakhogy mi sohasem fogunk egymástól meg-válni”, felelt Ilonka. S oly erős meggyőződéssel mondá ezt, hogy Sándor vitába sem mert vele állani.

„Tegyük fel, hogy így lesz, azért én mégis megtanítom magát az írás tudományára, a nélkül, hogy az abécének csak egy betűjét is ismernie kellene”.

„Arra kíváncsi vagyok”.

„Igen egyszerű a dolog. Maga kitünő rajzoló s a rajzmintái után annyi tárgyat s állatot ismer, hogy azokkal okkal-móddal minden fogalmat ki lehet fejezni. Így pl. a hit, az egy kereszt, a remény egy horgony, a szeretet egy égő szív. Most már ha e három tárgyat a rajzpapíron összevetve látná, hogyan olvasná azokat?”

„Igen egyszerűen: hit, remény, szeretet”.

„Bravó! Hiszen ez kitünően fog menni. A legtöbb fogalmat ki lehet ilyenformán fejezni. Ott van pl. a bátorságra az oroszán, a gyávaságra a nyul, hiúságra a páva, a szerénységre az ibolya, az ártatlanságra a lilium”.

A leány rögtön meg is rajzolta ezeket a fogalmakat.

„Igy aztán az ember a gondolatait megérteti a nélkül, hogy azokhoz a esunya ákom-bákomokhoz kellene folyamodnia. Egy kis találékonysággal könnyen választhat olyan beszéd tárgyat, a mi egy másinak elmondja az írói gondolatait. És még csak meg sem kell egymással állapodniok. Az embernek az egész világszótára ott van a képzeletében”.

A leány egészen el volt ragadtatva.

„Hisz ez egyszerű! Én már — fogadom — akármit le tudnék írni ezen a nyelven”.

„Próbálja hát meg, hogyan írná le azt: kukuriku jó reggelt”.

Ilonka rögtön megrajzolta a mondatot.

„Egy kukurikuló kakas és felkelő nap”.

„Helyes, most rajzolja meg a vers folytatását: Mond a kakas nap felkelt!”

„Ismét egy kakas és a felkelő nap!”

„Az ám, de most miből tudja meg az ember, hogy az egyik kakas kukorikol és a másik csak beszél?”

„Csakugyan egy kakasnak ugyancsak bajos volna beszélő szemeket rajzolni!”

„Alkalmazzunk talán az első kakas után egy felkiáltójelt!”

„De honnan vegyem én azt a felkiáltójelt?”

Sándor gondolkozott egy kicsit.

„Hopp! Megvan, egy asztalláb!”

„Persze, hogy egy asztalláb”, kapott rajta Ilonka, majd mosolyogva utána tette: „bár magam sem tudom, hogy miért éppen az asztal lába?”

„Hiszen én sem tudom!”

Ezen aztán mind a ketten nevettek, azzal aztán tovább folytatták az új nyelv fejlesztését. Temérdek élő és képzeletbeli dolgot rajzoltak egymásután s mindkettő erősen fogadkozott, hogy ő ki fogja találni, a mit a másik ír.

Ebben az elfoglaltságban találta őket Miska bácsi. Előbb esendesen megbámulta ezt a különös mulatságot, azután Ilonkához fordult.

„Szerelmes virágszálam, visszajött ám a Bandi; ha nem hiszi, ott ugrál az előszobában!”

Ilonkának sem kellett több. Rajzont, papírost hirtelen az asztalra hányt, nem érdekelte többet a képes abécé, csak annyit mondott, hogy „tyhü!” S futott ki a kis verebéhez.

Sándor egy kicsit bosszankodva dobta a rajzont maga elé, de Mihály gyönyörködve nézett utána.

„Igazi gyermek”, mondá. „Az én nevelésem!”

A ki nem akar feltámadni.

Több sem kellett Sándornak, minthogy Miska bácsi e pillanatban saját nevelésének a vívmányaival büszkélkedjék. Elkezdte az alattomos támadást, szép hegedűszóval.

„Uram, bocsásson meg nekem, de ez a rendszer, a melyben a kisasszonyt nevelik, előttem teljesen értetetlen!”

„Azt elhiszem”, felelt Miska bácsi nagy nyugodtan. „Sok mindent nem ért meg az ember!”

„Ej, értem én azt, hogy vannak dolgok, fogalmak, a melyeknek egy leánykára nézve örökre idegeneknek kell maradniok. De hogy valakit írni és olvasni sem tanítsunk meg, hogy elzárjuk előtte felnyithatlan lakattal azt az egész kincstárt, a melyet írott betűkben raktároztak fel a világ szellemóriásai, ez már kegyetlenség!”

Mihály e szavakat alatt nagy érdeklődéssel nézte a papirosra rajzolt alakzatokat.

Voltak ott horgonyok, szívek, pincsi kutyák, felhők és csillagok. Ugyan rászolgál az érdemrendre, aki ezekből valamikor levezeti a nekik tulajdonítandó magyarázatot.

„Hm. Uramöcsémek ugyancsak fent járkáltak a fellegek között.” Ez volt a megjegyzése.

Erre már Sándor egészen elvesztette a türelmét.

„Már bocsánatot kérek, ezt a tárgyat nem lehet

Hetivásár.

sem a fellegekkel, sem a csillagokkal elütni. Kétfejű sasokról szóló mesékkel nem lehet kielégíteni egy fiatal lélek szükségletét. Különben hiszen nem én vagyok az, a kít egy sötétben hagyott lélek miatt felelősség terhel.

Mihály e kegyetlen beszéd alatt egy oldaltekintetet vetett az indulatoskodó fiatalemberre, amelyben ez volt kifejezve:

„Édes fiatal barátom miért akar te neked a más feje fájni? Mi közöcskéd van neked ehhez a sötétben hagyott lélekhez!”

Sándor maga is észrevette, hogy milyen visszás helyzetbe jutott a hevességével.

„Bocsánatot kérek — szolt kissé elpirulva, ehhez nekem tulajdonképpen semmi közöm sincsen. A betegség az emberből igazi gyermeket farag.”

Mihály közel lépett az ifjuhoz és a szeméi közé tekintve mondá:

„Csak annyit akarok mondani arról a kétfejű-sasos meséről, hogy ha nekem egy fiatal életem volna, s azt az életet olyan olcsóba tartanám, hát én akkor megpróbálnám, egy komoly folytatást toldani ahhoz a bolondos meséhez. És fogadom az Istenre, senki sem nevetne ki engemet azért, hogy e bolond mese folytatására egy emberéletet áldoztam. Csak ezt akartam mondani.”

(Ezt a vágást már nem engedhette el Miska bácsi).

Sándor mélyen elpirult. A vágás úgy látszik talált.

„Ön azonban a mi nevelési rendszerünket támadta meg. Hát felveszem a harezót. Nehogy azt higgye, hogy ez a rendszer egy hóbotos, különczködő, vagy lágyulásban szenvedő agynak szülöttje. Oh, mi igen jól tudjuk azt, hogy mit s miért teszünk. A mi eljárásunknak komoly megokolása van. Megmondom önnek. A mi kis tanítványunknak tűz esze van. Amit egyszer hall, aczéltáblákra vési fel. Hanem a képzelődő tehetsége éppen rendkívüli. Alig ejti ki ön a szót, s ő már annak szárnyakat ad, s a képzelet egész világát bekalandozza vele. A legapróbb dolog, amely valami újat nyit meg az ő lelki szeméi előtt, elég arra, hogy agyának esodálatos termékenyítő ereje működésbe jöjjön.

Gyermekkorában egyszer ezen mondatokat kellett szótágotnia; az ur sir, a fiu iskolába jár. És itt megállott órákig nem lehet tovább menni vele. Azt kérdezte miért sir az ur? Mert a fiu iskolába jár? „Nem!” volt a felelet. Akkor gyötrődve kereste az összefüggést a két mondat között. „Bizonyosan azért sir az ur, mert a fiu rosszul tanul az iskolában.” „Ugyan, dehogy . . .” „Vagy akkor azért sir, mert nem lehetnek együtt, míg a fiu az iskolában van. Vagy a fiu anyja beteg . . .” És így bekalandozta a lehetőségek minden esetét. És órák mulva a tanítás előtt, éjszaka idején így kiáltott fel: tudom már miért sir az ur . . . S egy egész mesét mondott el az urról meg a fiuról. Ha meg éppen ilyen mondatok kerültek elébe: A szép város, háza ég, — akkor tele volt égő házakról, gyújtogatókról szóló képekkel, amelyek fejét aggasztóan megterhelték. Akkor kivették a könyvet a kezéből s nem is mertük azt többé a kezébe visszaadni. Okunk volt erre, szo-

moru okunk. Azóta a betűket elfeledte. Helyette az ecsettel ismerkedett meg s azzal üzi ártatlan kedvtelősét. Mert fantáziája most is ég, de annak lángja nem veszélyes többé. Amit tudni kell egy leánynak, azt megtanulja élő szavakból, melyeket a gondos, szerető szívek sugallanak. És így fejlődik ő a szemünk előtt tisztán, mint a kristály, mert kristálytisztá az a sötétben tapogatózó lélek és többet ér minden szellemi óriások által felhalmozott kincsés tárnál . . . Csak annyit akartam mondani.”

(Foly. köv.)

Képeinkhez.

A bálban. Ujesztendő után néhány napra beköszönt a nagy farsang, a lakodalmak és vigalmak ideje. Hegyen-völgyön mulatnak, vigadnak az emberek, már a kinek hogy van miből. A nagy városokban egyik báli multság a másikat éri s a fényesre esiszolt táncztermekben csak úgy nyüzsög a báli közönség. Mai képünk is egy ily fényes báljelenetét ábrázolja. Tánczolnak, keringőznek a párok: kivágott dereku ruhás uri dámák és szalonfrakkba bujt uri emberek. A zenekar valami külföldi nótára gyujt, a melynek hangja mellett lelkesen járnak az urak és hölgyek a keringőt vagy polkát. Mi más az ilyen báli multság a vidéken, a hol nem a hopsz-polka, meg a csina dratta járja, hanem hamisítatlan, régi magyar nóták, a melyek mellett járja a vigadozó báli közönség a esárdást meg a kopogóst virradtig fáradhatlanul. Nincs párja a magyar esárdásnak széles e világon és éppen ezért szinte beszankodással nézem mai képünkön ábrázolt, különben sikerült báli jelenetet az ő fességségével, ridegségével. A fiatalabbja tánczol, a mamák pedig kényelmes karosszékekben ülve fogadják a kiélt vén gavallérok udvarlását. A tánczban kifáradt uri fehérszínű szintazonkép elpihen. Bezzeg nincs ilyen pihenésről szó a vidéki jóízű magyaros báli multságokon, a hol bizony még nemesak a lányokat, de a mamákat is sorra veszik és megtánczoltatják istenigazában, eljárja ott a nép öregebbje is, ha másképpen nem: szép lassan, esőndesen, öregesen . . .

Hetivásár. A hetivásár mozgalmas képét tárja elénk mai képünk. Akinek eladni, vagy venni valója van fölkeresi a heti-piaczot. Nyüzsgő élet uralkodik a hetivásáron, ponyvasátor alatt deszka alkotmányra rakják, az árusok eladó portékáikat s úgy, válogathat belőlük a venni akaró. Akinek pedig nincs olyan értékes portékája, az lerakja a földre, mellé áll az eladó portékájának s várja a vevőt. A hetivásárok rendes alakjai rendszerint pusztá embereiből kerülnek ki, akik két-három hónapban egyszer kerülnek csak be a városfalak közé, de

ekkor aztán alapos vásárt esapnak. A gulyás-legény ilyenkor vásárolja össze a pipát, taplót, gyufát és más egyéb a pusztai életben föltétlen szükséges eszközöket, mert hiába, egy fertályesztendő is beletelik, amíg ismét meglátogathatja a heti vásárt. Ennek tudatában aztán a puszta népe a hetivásárt összeköti holmi vigadalmassággal is, amely nem egyszer végződik fejbeveréssel és egyéb folytonossági hiányokkal, amelyek a bíró ur előtt számolódnak el.

Tél az erdőben. Amikor télapó megrázza szürke kopott subáját és fehér lepellel borít be erdőt mezőt, szigorú idők járnak az erdőnek itt szorult dalosaira, madaraira. Meghúzódnak a szegény párák a fagalyak között összetákolt fészkeikben s valami nagy fáradságukba kerül nekik a mindennapi élelem megszerzése. A zuzmarás, havas fagalyak repedéseiben fölkatatják a hernyópetéket s ugyszólván az az eledelük . . . A jótékony emberek sok helyen gondoskodnak a télen didergő szárnyasok részére meleg enyhelyről mai képünk is ilyen erdőrésztet ábrázol, hol a tél madarait szánó emberi kéz alkotta téli lakóhely van a fagalyra fölállítva a tél mostoha gyermekei számára.

Tél az erdőben.

Ne félj rózsám . . .

Ne félj rózsám, nem kérlek meg
nem biz én!

Tudom minden ujjodra van
más legény.

Nem bánom én minden napra
mást szeress.

De szivednek egynél többet
ne keress!

Láttam én már olyan kislányt
elegend,

A ki minden ujjára mást
szeretett

Aztán addig válogatta
a sok jót,

A míg végre — vénségére
egy sem volt!

Péterfi Tamás.

Számrejtvény.

Szuh József-től.

- 22, 6, 16, 2, 25, 18. Ártatlanság jelvénye ez,
12, 4, 10, 15. Ifjaknak örömet szerez.
24, 13, 14, 22, 17. Akkor bug, ha zöld az erdő,
1, 23, 16, 3, 9. Jó gyümölcs ez, bokron termő.
11, 21, 7, 19, 5. Hajdan vitézek viselték,
8, 2, 20, 26, 6. Szerettek a jó leventék.
1—26. A mi az egészséget adja,
Sok ifju s lány elsóhajta.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő január 29.

Lapunk 2. számában közölt betűtalány megfejtése:

„Ernö”.

Helyesen fejtették meg: Nikodem Vilma, Nagy Ibolyka, Eperjessy Gizella, Baltazár Károly, Szuh József, Kelemen Mihály, Unger Kornél, Navreczki József, Varga János, Daróczy Mihály.

A sorhuzásnál Baltazár Károly ur (Szeged) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Herczeg Ferencz „A Gyurkovits leányok” cz. könyvét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Takács János urnak. Határtérképek hatvan év előtt csak az uradalmaknál voltak, melyek a jobbágy-földeket és saját birtokukat kitüntették; de a köznemességnek az u. n. komposzesszoratusoknak szintén voltak határleveleik. Ha hatvan év előtt valaki más egy részt birtokába vett s az az esetleges tagosítás alkalmával ki nem igazított, ma már hiába keresik, mert nemcsak hogy elévült, de bizonyítani is bajos lenne. Csak akkor kereshetné az illető a jogát, ha az elidegenítésről, vagy

a zálogbaadásról hiteles okmánya volna. — **Kovács János** urnak. Az eddigi tapasztalatok szerint a kukoriceza alá alkalmazott műtrágya a legritkább esetekben jár haszonnal, a burgundi répa ellenben nagyon meghálálja. Burgundi répa alá kat. holdankint 2 métermázsa szuperfoszfátot és 30 kgr. chilisalétromot tessék adni és azt a vetés előtt elszórva egyszerű szántással a talajba belekeverni. A földet vegyelemezteni nem kell. Műtrágyák beszerzése végett tessék a Hungaria műtrágyagyárhoz fordulni. A műtrágyázásra vonatkozólag ajánlhatjuk Cserháti Sándor és dr. Kosutány Tamás m.-óvári gazdasági akadémiai tanárok könyvét a trágyázásról, melyet kívánságára kiadóhivatalunk is megüldhet. — **Bezák János** urnak. Ha lova lábának a rugástól a csontja is meg van sérülve, bizony a legjobb, ha állatorvoshoz fordul, hogy a lónak mi baja, s esetleg lova lábára egészen megsántul. Ha jó a ló megérdemli az állatorvost. — **Ifj. Vuityi Menyhért** urnak. A patkányok fogására egy bécsi czég, a Bender, igen jó csapdákat szerkeszt, bár kissé drágák, mert 6 frt darabja; de az ugyanilyen szerkezetű egérfogókkal p. o. felelős szerkesztőnk falusi lakásában a múlt nyáron két darabbal néhány nap alatt 50-nél több egeret fogott össze és az egereket teljesen kifogdosta. — **Höcs József** urnak. „Tokaji” ilyen fajta név a közhasználatban nem ismeretes. Ha néhol ezt a nevet használják, valószínűnek tartani, hogy a „Furmint”-ot a Tokaj-hegyaljának főfajtáját értik alatta. A „Hársleveli” szintén elterjedt fajta a Tokaj-hegyalján s a hegyaljai aszu-borokban többnyire megvan, ámbar ezek legnagyobbbrészt mégis Furmintból szüretnek. Az „Ezerjő” egyik fajtával sem azonos, sőt minkettől élesen különbözik. Míg ugy a Furmint, mint a hársleveli elsőrendű minőségű bor termelésére alkalmasak, de nem teremnek nagy mennyiségeket, addig az Ezerjő bár szesz, de nem kiváló borokat ad s bőtermő lévén, tömegborok termelésére kiválóan alkalmas. Az Ezerjő nem rug s laza talajokban jól érzi magát. Az „Erdei” az Érmellékben művelt jó fajta. Kitiűnő asztali, sőt peccenyeborokat szolgáltat. Rendszeren, közepesen terem, nem rug. A „Mustos fehér” az Arad-hegyalján igen elterjedt. Igen jól terem. Nem rug. Borának minősége igen jó! — **Karmazsin Károly** urnak, Kisujszállás. Kis-Ujszállásnak a legközelebbi sóhivatala, hol a marhasó beszerezhető, Szolnok. Egyidejűleg értesítjük, hogy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V. Alkotmány-utca 31) marhasó beszerzésére szintén vállalkozik a budapesti sóhivataltól és pedig 100 kgrként frt 6,68, zsák 33 kr., beszerzési költség 35 kr., összesen frt 7,36 krért készpénzfizetés ellenében. Sziveskedjék tehát a 2 métermázsa árát a szövetkezethez beküldeni, a mely a marhasót azután ezimére el fogja küldeni. — **T. M.** urnak. Floridor = Szerdahelyi Aladár. Lakása: Budapest, Almásy Pál-telep. — **Z. J.** urnak. A „Független Ujság” csak magyar nyelven jelenik meg. — **1452. előfizető.** A megszólítás ez: A cs. és kr. ... sz. gyalogezred Nagytékintetű Parancsnokságának. Ha honvédezedről van szó, akkor cs. és kir. helyett természetesen m. kir. jön.

Horváth János és Kubovics István uraknak. Az előfizetést kézhez vettük.

Budapesti placzi árak.

Budapest, január hó 21-én.

Gabona. (Árak métermázssánsként értendők.) *Buza* 76-81 kg *tiszavidéki* 10.20 frttól 10.45 frtig, *pestvidéki* 10.15 frttól 10.40 frtig *chermegyei* 10.20 frttól 10.45 frtig, *bácskai* 10.30 frttól 10.60 frtig *bánsági* 9.85 frttól 10.60 frtig.

Rozs 70-72 kg. 8.00 frttól 8.35 frtig.

Árpa: takarmánynak 60-62 kg. 6.10 forinttól 6.40 frtig *égetni való* 62-64 kg. 6.50 frttól 7.40 frtig, *sörfőzdei* 64-66 kg 7.50 frttól 8.20 frtig.

Zab 39-41 kg 5.55 frttól 6.05 frtig.

Tengeri 78-82 kg. 5.40 frttól 5.45 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	16.40	15.90	15.20	14.70	14.00	13.10	12.10	10.00	7.50

Buzakorpa, finom 4.00-4.10, durva 4.00-4.05 frtzsákkal együtt

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökövér* 317-355 frtig; *középmínőségűért* 275-295 frtig; *gyenge minőségűért* 210-240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű.* mm.-ként élőszulyban 29-32 frtig, *hízott magyar és tarka ökör középmínőségű* 24-30 frtig. *Fejős tehén,* magyarfajt 28-30 forintig, tarka 23-24 frtig mmként. *Élő borju* 1 kgr. élőszulyért fizetnek minőség szerint 38-44 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussulyért fizetnek 38-44 kr.

Baromfivásár. *Lud,* sovány, páronként 1.80-3.50 frtig, *kacsa* 2.40-3.00 frtig, *tyúk* 1.00-1.20 frtig, *csirke* 50 kr.-tól 100 krig, *kappan* 1.40-2.20 frtig, *pulyka* 3.00-3.50 frtig.

Egyéb magvak: *mák* 33-40 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.30-6.50 frt, *apró* 7-7.25 frt, *tarka* 6-6.20 frt, *lenese* 7-9 frt. *borsó* héjas 8.00-12.00 forint, *köles* 4.25-4.50 frt, *kendermag* 7.95-8.00 frt, *repcze* 12.75-13.00 frt. *lóhere* 46-56 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Régi széna* 1.80-3.00 frt, *muhar* 2.80-3.30 frt, *zsupszalma* 1.30-1.50 frt, *alomszalma* 1.10-1.30 frt.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 18.00-20.00 frt, *feljavított juh* 14-17 frt, *kiverő juh* 6.00-9.00 frt, *kecske* 13-15 frt.

Vegyesek. *Tojás* 100 drb. 3.80-3.90 frt. *Szalonna* 58-62 krajczár. *Vaj* Ia. 110-120 kr., *IIa.* 70-110 kr. *Olvasztott vaj* 60-65 kr. *Méz* sárga csurgatott 40-70 kr. *Burqonya* sárga 19.0-2.25, *rózsa* 1.30-1.80, *közönséges* 1.10-1.50 kr., *paprika* 30-60 frtig, *hüvelyes paprika* 20-30 frtig métermázssánsként.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élőszulyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300-380 kgr. nehéz sertésért 48-49 1/2 frt., *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 47-47 1/2 frt.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 11-18 kgrként 84-92 frtig, *tehnébőr száraz* 84-92 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32-37 frtig, *tehnébőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33-41 frtig. *Juhbőr* gyapjas, páronként 32-34 frt.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Gőzcseplők

Pontos cím:

**ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.**

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges

összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakszavagó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEYZÉKKEL

és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavagók

Morzsolók

ÉKÉK

Vetőgépek

Borpresek

A magy. királyi

államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körut 32.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült **gőzcséplőgarnitúráit**, ipari czélokra alkalmas **„Compound” lokomobiljait**, teljesen vasból készült **szalmakazalozó-gépeit**, **gőzkukoriczamorzsolóit**, **Stibor-féle körfűrészeit**, **kaszáló- és aratógépeit**; továbbá **Sack-féle ekéit**, **vetőgépeit**, **boronáit** és egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

ORSZÁGOS MAGYAR

KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnökök: Teleki Geza gróf. Alelnökök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bajánovics Sándor, Desseffy Aristid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szonyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szonyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kinstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet elfogad

6 és 12 évre szóló jégbiztosításokat

is és a feleknek 6 éves biztosításnál 10%, 12 éves biztosításnál 20% **díjengedményt** ad, mely a díjból évről-évre levonatik. A jégbiztosítási feltételek mindenben a gazdák kívánalmainak felelnek meg.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal termésüket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság** Budapestben, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügy-nökségek**.

1898. évi forgalom: 26,239 bál.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét

a budapesti gyapju-aukcziókra

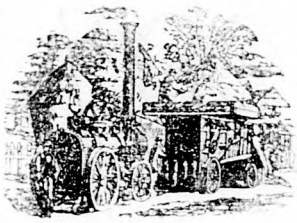
melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

Budapestben, V. ker., Külső váci-út 46. szám.

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérügynöke ajánl utolérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas- és vāmőri-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, avasutállomással szemben.

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG)
ezelőtt PFANHAUSER & Co.
ALFA-SEPARATOROK (LEFÖLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENNEMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* BUDAPEST *
VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
(ROYAL SZÁLLODA)

Veszünk

Luczerna

Lóhere

stb. magvakat a legmagasabb napi áron.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

I^a Rézgálicz 98-99%

jegecekben és örölve és egyéb permetező anyagok továbbá

Szuperfoszfát,

chilisalétrom,
kénsavas-káli,
kénsavas-ámmon,

Szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket legjutányosabban ajánl:

a „Hungaria” műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság Budapest, Váci-körút 21.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)